Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Il-?ames Awla)

8 ta' Marzu 2001 (*)

“Libertà ta’ stabbiliment ? Moviment liberu tal-kapital ? ?las bil-quddiem tat-taxxa fuq il-kumpanniji fir-rigward ta' qlig? imqassam minn kumpannija sussidjarja lill-kumpannija prin?ipali tag?ha ? Kumpannija prin?ipali li jkollha s-sede tag?ha fi Stat Membru ie?or ? Ksur tad-dritt Komunitarju ? Rikors g?al rifu?joni jew rikors g?ad-danni ? Interessi ”

Fil-kaw?i mag?quda C-397/98 u C-410/98,

li g?andha b?ala su??ett domandi indirizzati lill-Qorti tal-?ustizzja, skond l-Artikolu 177 tat-Trattat KE (li sar l-Artikolu 234 KE), mill-High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Ir-Renju Unit), bil-g?an li tinkiseb, fil-kaw?i pendenti quddiem dik il-qorti bejn

Metallgesellschaft Ltd *et* (C-397/98),

Hoechst AG,

Hoechst (UK) Ltd (C-410/98)

u

Commissioners of Inland Revenue,

HM Attorney General,

de?i?joni preliminari dwar l-interpretazzjoni ta’ l-Artikoli 6 u 52 tat-Trattat KE (li, wara l-emendi, saru l-Artikoli 12 KE u 43 KE), ta' l-Artikolu 58 tat-Trattat KE (li sar l-Artikolu 48 KE) u/jew ta' l-Artikolu 73 B tat-Trattat KE (li sar l-Artikolu 56 KE),

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Il-?ames Awla),

komposta minn A. La Pergola, President ta' Awla, M. Wathelet (Relatur), D. A. O. Edward, P. Jann u L. Sevón, Im?allfin,

Avukat ?enerali: N. Fennelly,

Re?istratur: L. Hewlett, Amministratur,

wara li kkunsidrat in-noti ta’ osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al Metallgesellschaft Ltd *et*, minn J. Gardiner, QC, u F. Fitzpatrick, barrister, bi prokura minn Slaughter and May, solicitors,

– g?al Hoechst AG u Hoechst (UK) Ltd, minn M. Barnes, QC, bi prokura minn Slaughter and May, solicitors,

– g?all-Gvern tar-Renju Unit, minn J. E. Collins, b?ala a?ent, assistit minn D. Wyatt, QC, u R. Singh, barrister,

– g?all-Gvern Olandi?, minn M. A. Fierstra, b?ala a?ent,

– g?all-Gvern Finlandi?, minn H. Rotkirch u T. Pynnä, b?ala a?enti,

– g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn R. Lyal, H. Michard u M. Patakia, b?ala a?enti,

wara li rat ir-rapport tas-seduta,

wara li semg?et l-osservazzjonijiet orali ta' Metallgesellschaft Ltd *et*, irrappre?entati minn J. Gardiner u F. Fitzpatrick, ta' Hoechst AG u Hoechst (UK) Ltd, irrappre?entati minn M. Barnes, tal-Gvern tar-Renju Unit, irrappre?entat minn G. Amodeo, b?ala a?ent, assistita minn D. Wyatt, tal-Gvern ?ermani?, irrappre?entat minn B. Muttelsee-Schön, b?ala a?ent, tal-Gvern Fran?i?, irrappre?entat minn S. Seam, b?ala a?ent, tal-Gvern Olandi?, irrappre?entat minn M. A. Fierstra, u tal-Kummissjoni, irrappre?entata minn R. Lyal u H. Michard, fis-seduta tal-25 ta' Mejju 2000,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet ta' l-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tat-12 ta' Settembru 2000,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 Permezz ta' ?ew? digrieti tat-2 ta' Ottubru 1998, li waslu g?and il-Qorti tal-?ustizzja rispettivament fis-6 ta' Novembru (C-397/98) u s-17 ta' Novembru (C-410/98) ta' wara, il-High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, g?amlet, b'mod konformi ma' l-Artikolu 177 tat-Trattat KE (li sar l-Artikolu 234 KE), ?ames domandi preliminari dwar l-interpretazzjoni ta' l-Artikoli 6 u 52 tat-Trattat KE (li, wara l-emendi, saru l-Artikoli 12 KE u 43 KE), ta' l-Artikolu 58 tat-Trattat KE (li sar l-Artikolu 48 KE) u/jew ta' l-Artikolu 73 B tat-Trattat KE (li sar l-Artikolu 56 KE).

2 Dan id-domandi tqajmu fil-kuntest ta' kaw?i bejn, fil-kaw?a C-397/98, Metallgesellschaft Ltd, Metallgesellschaft AG, Metallgesellschaft Handel & Beteiligungen AG u The Metal and Commodity Company Ltd (iktar 'il quddiem "Metallgesellschaft *et*") u, fil-kaw?a C-410/98, Hoechst AG u Hoechst (UK) Ltd (iktar 'il quddiem "Hoechst *et*") kontra l-Commissioners of Inland Revenue fir-rigward ta' l-obbligu impost fuq il-kumpanniji residenti fir-Renju Unit li j?allsu bil-quddiem it-taxxa fuq il-kumpanniji fir-rigward tad-dividendi m?allsa lill-kumpanniji prin?ipali tag?hom.

Il-kuntest ?uridiku nazzjonali

3 Skond id-dispo?izzjonijiet tal-Parti I ta' l-Income and Corporation Taxes Act 1988 (li?i ta' l-1988 dwar it-taxxi fuq id-d?ul u fuq il-kumpanniji, iktar 'il quddiem l-"ICTA"), il-qlig? miksub matul perijodu finanzjarju minn kull kumpannija residenti fir-Renju Unit kif ukoll minn kull kumpannija li ma tkunx residenti fir-Renju Unit i?da li tkun te?er?ita hemmhekk attività kummer?jali permezz ta' ferg?a jew a?enzija huwa su??ett g?at-taxxa fuq il-kumpanniji ("corporation tax").

4 Skond l-Artikolu 12 ta' l-ICTA, il-perijodu finanzjarju huwa, b?ala regola ?enerali, ta' tnax-il xahar. G?all-perijodi finanzjarji li jag?lqu qabel l-1 ta' Ottubru 1993, it-taxxa fuq il-kumpanniji hija dovuta, skond kif tag??el il-persuna taxxabbli, jew disa' xhur wara l-g?eluq tal-perijodu finanzjarju, jew xahar wara li jin?are? l-avvi? ta' stima g?al dak il-perijodu. G?all-perijodi finanzjarji li jag?lqu wara l-1 ta' Ottubru 1993, it-taxxa fuq il-kumpanniji hija dovuta disa' xhur u jum wara l-g?eluq tal-perijodu.

Il-?las bil-quddiem tat-taxxa fuq il-kumpanniji (“advance corporation tax”)

5 Skond l-Artikolu 14 ta’ l-ICTA, kull kumpannija residenti fir-Renju Unit li tag?mel xi tqassim ta’ qlig?, b?all-?las ta’ dividendi lill-azzjonisti tag?ha, g?andha l-obbligu li t?allas bil-quddiem it-taxxa fuq il-kumpanniji (“advance corporation tax”, iktar ‘il quddiem l-“ACT”) li hija kkalkulata fuq ammont ugwali g?all-ammont jew g?all-valur tat-tqassim li jkun sar.

6 G?andu jing?ad li l-ACT mhijiex taxxa mi?muma fuq id-dividend, li jit?allas b’mod s?i?, i?da hija taxxa fuq il-kumpanniji dovuta mill-kumpannija li tqassam id-dividendi, li trid tit?allas bil-quddiem u li titnaqqas mit-taxxa ?enerali fuq il-kumpanniji (“mainstream corporation tax”, iktar ‘il quddiem l-“MCT”) dovuta fir-rigward ta’ kull perijodu finanzjarju.

7 Kull kumpannija hija obbligata tag?mel dikjarazzjoni, b?ala regola kull tliet xhur, fejn tindika l-ammont ta’ kull tqassim li jkun sar matul dak il-perijodu u l-ammont dovut b?ala ACT. L-ACT dovuta fir-rigward ta’ tqassim g?andha tit?allas fi ?mien erbatax-il jum mit-tmiem tat-trimestru li matulu jkun sar it-tqassim.

8 B’mod konformi ma’ l-Artikoli 239 u 240 ta’ l-ICTA, l-ACT im?allsa minn kumpannija fir-rigward ta’ tqassim li jsir matul perijodu finanzjarju partikolari g?andha, fil-prin?ipju, ming?ajr pre?udizzju g?ad-dritt ta’ rinunzja ta’ l-istess kumpannija, jew ti?i pa?uta kontra l-ammont dovut mill-kumpannija b?ala MCT g?al dak il-perijodu, jew ti?i ttrasferita lill-kumpanniji sussidjarji ta’ dik il-kumpannija li jkunu jistg?u jpa?uha kontra l-ammont dovut minnhom stess b?ala MCT. Jekk g?all-perijodu finanzjarju in kwistjoni l-kumpannija ma jkollha t?allas ebda taxxa fuq il-kumpanniji (per e?empju, g?aliex ma tkunx g?amlet bi??ejjed qlig?), hija tista’ jew tpa?i l-ACT kontra t-taxxa fuq il-kumpanniji dovuta g?all-perijodi finanzjarji sussegwenti, jew titlob li din it-tpa?ija ssir fir-rigward ta’ perijodi pre?edenti.

9 Filwaqt li l-MCT hija dovuta disa’ xhur jew disa’ xhur u ?urnata wara l-g?eluq tal-perijodu finanzjarju, skond jekk il-perijodu jkunx g?alaq qabel jew wara l-1 ta' Ottubru 1993, l-ACT g?andha tit?allas fi ?mien erbatax-il jum wara t-tmiem tat-trimestru li matulu jkun sar it-tqassim. B'hekk, l-ACT dejjem tit?allas qabel ma tkun dovuta l-MCT, li kontriha normalment ti?i pa?uta. Il-qorti tar-rinviju tenfasizza li g?alhekk l-ACT g?andha l-effett, g?all-kumpannija li tqassam id-dividendi, li tressaq ‘il quddiem bi tmien xhur u nofs (fil-ka? ta’ tqassim li jsir fl-a??ar jum ta’ perijodu finanzjarju) sa sena u ?ames xhur u nofs (meta t-tqassim isir fl-ewwel jum tal-perijodu finanzjarju) id-data tal-?las tat-taxxa fuq il-kumpanniji dovuta fuq id-dividendi m?allsa.

10 In kwantu l-ACT tista’ ti?i pa?uta kontra qlig? li jsir f’perijodi finanzjarji sussegwenti meta ebda MCT ma tkun dovuta g?all-perijodu in kwistjoni, il-qorti tar-rinviju tindika li, f’dan il-ka?, il-?las bil-quddiem ikun sar g?al perijodu itwal jekk mhux ukoll, f’?erti ?irkustanzi, g?al perijodu indefinit.

Il-kreditu fiskali (“tax credit”)

11 Kumpannija residenti fir-Renju Unit mhijiex su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji fir-rigward tad-dividendi li tir?ievi minn kumpannija li tkun ukoll residenti fir-Renju Unit (l-Artikolu 208 ta’ l-ICTA). G?aldaqstant, kull tqassim ta’ dividendi su??ett g?all-ACT minn kumpannija residenti lil kumpannija residenti o?ra jag?ti lok g?al kreditu fiskali (“tax credit”) favur il-kumpannija li tir?ievi d-dividendi (l-Artikolu 231(1) ta’ l-ICTA).

12 Dan il-kreditu fiskali huwa ugwali g?all-ammont ta’ ACT im?allsa mill-kumpannija li tqassam id-dividendi fir-rigward ta’ dak it-tqassim (l-Artikolu 231(1) ta’ l-ICTA).

13 Meta kumpannija residenti fir-Renju Unit tkun ir?eviet ming?and kumpannija sussidjarja

tag?ha residenti fir-Renju Unit tqassim li jag?ti lok g?al kreditu fiskali, hija tista' tnaqqas l-ammont ta' l-ACT im?allsa mill-kumpannija sussidjarja tag?ha mill-ammont ta' ACT li hija stess trid t?allas meta tqassam dividendi lill-azzjonisti tag?ha stess, biex b'hekk hija jkollha t?allas l-ACT biss fuq l-ammont ?ejjed.

14 Meta kumpannija residenti fir-Renju Unit, i?da li hija e?enti g?al kollox mill-MCT, tir?ievi dividend ming?and kumpannija sussidjarja residenti li l-ACT fuqu tkun t?allset, hija g?andha dritt g?al rifu?joni ta' ammont ugwali g?all-kreditu fiskali (l-Artikolu 231(2) ta' l-ICTA).

15 Il-kumpanniji li mhumiex residenti fir-Renju Unit u li ma je?er?itawx attività kummer?jali permezz ta' ferg?a jew a?enzija m'humiex su??etti g?at-taxxa fuq il-kumpanniji fir-Renju Unit. Madankollu, b?ala regola huma su??etti g?at-taxxa fuq id-d?ul fir-Renju Unit ("income tax") fir-rigward tad-d?ul li jkun ?ej minn dak l-Istat Membru, li jinkludi dividendi m?allsa lilhom mill-kumpanniji sussidjarji tag?hom residenti hemmhekk.

16 Madankollu, skond l-Artikolu 233(1) ta' l-ICTA, meta kumpannija prin?ipali mhux residenti ma tkunx, fil-prin?ipju, intitolata g?all-benefi??ju ta' kreditu fiskali, fin-nuqqas ta' dispo?izzjoni f'dan is-sens ta?t ftehim dwar tassazzjoni doppja bejn ir-Renju Unit u l-Istat fejn tkun residenti, hija mhijiex su??etta g?at-taxxa tad-d?ul fir-Renju Unit fuq id-dividendi m?allsa mill-kumpannija sussidjarja tag?ha residenti fir-Renju Unit.

17 Min-na?a l-o?ra, jekk il-kumpannija prin?ipali mhux residenti jkollha dritt g?al kreditu fiskali ta?t ftehim dwar tassazzjoni doppja bejn ir-Renju Unit u l-Istat fejn tkun residenti, hija tkun su??etta g?at-taxxa fuq id-d?ul fir-Renju Unit fuq id-dividendi li hija tir?ievi ming?and il-kumpannija sussidjarja tag?ha residenti fir-Renju Unit.

18 Il-ftehim dwar tassazzjoni doppja konklu? fis-26 ta' Novembru 1964 bejn ir-Renju Unit u r-Repubblika Federali tal-?ermanja, kif emendat fit-23 ta' Marzu 1970, ma jag?tix il-benefi??ju ta' kreditu fiskali lill-kumpanniji residenti fil-?ermanja li jkollhom ishma f'kumpanniji residenti fir-Renju Unit u li jir?ievu dividendi ming?andhom.

19 G?aldaqstant, kumpannija prin?ipali li jkollha s-sede tag?ha fil-?ermanja u li tir?ievi dividendi su??etti g?all-ACT ming?and kumpannija sussidjarja residenti fir-Renju Unit m'g?andhiex dritt fir-Renju Unit g?al kreditu fiskali li jikkorrispondi g?all-ACT im?allsa u, skond il-le?i?lazzjoni fiskali tar-Renju Unit, mhijiex su??etta g?at-taxxa fir-Renju Unit fir-rigward tad-dividendi li hija tir?ievi ming?and il-kumpannija sussidjarja tag?ha residenti fir-Renju Unit.

20 Meta kumpannija prin?ipali li ma tkunx residenti fir-Renju Unit tkun intitolata g?all-benefi??ju ta' kreditu fiskali skond ftehim dwar tassazzjoni doppja bejn ir-Renju Unit u l-Istat fejn tkun residenti, hija tista' titlob it-tpa?ija ta' dan il-kreditu fiskali kontra t-taxxa fuq id-d?ul li hija dovuta minnha fir-Renju Unit fir-rigward tad-dividendi li hija tir?ievi ming?and il-kumpannija sussidjarja tag?ha residenti fir-Renju Unit u, f'ka? li l-kreditu fiskali je??edi l-ammont tat-taxxa, tista' titlob rifu?joni ta' l-ammont ?ejjed. F'ka? li ti?i mi??uda t-talba, il-kumpannija li tkun g?amlet it-talba tista' tippre?enta rikors quddiem l-"iSpecial Commissioners" jew quddiem il-"General Commissioners" u sussegwentement, jekk ikun me?tie?, quddiem il-High Court.

L-g?a?la ta' taxxa fuq il-grupp ("Group Income Election")

21 Skond l-Artikolu 247 ta' l-ICTA, ?ew? kumpanniji residenti fir-Renju Unit li wa?da minnhom jkollha mill-inqas 51 % ta' l-ishma ta' l-o?ra jistg?u jag??lu s-sistema ta' taxxa fuq il-grupp ("Group Income Election").

22 L-g?a?la ta' din is-sistema g?andha l-effett li l-kumpannija sussidjarja ma t?allasx l-ACT fuq

id-dividendi li hija t?allas lill-kumpannija prin?ipali, ?lief jekk tiddikjara li hija tixtieq li s-sistema ta' taxxa fuq il-grupp ma tapplikax g?all-?las ta' dividendi partikolari.

23 It-talba biex wie?ed jibbenefika mis-sistema ta' taxxa fuq il-grupp g?andha ssir lill-"Inspector of Taxes". F'ka? ta' de?i?joni ta' rifjut, il-kumpannija li tkun g?amlet it-talba tista' tikkontesta din id-de?i?joni quddiem l-"iSpecial Commissioners" jew quddiem il-"General Commissioners" u tista' eventwalment tidde?iedi li tressaq appell fuq punti ta' dritt quddiem il-High Court.

24 F'ka? fejn jit?allas dividend minn kumpannija sussidjarja residenti fir-Renju Unit lill-kumpannija prin?ipali li tkun ukoll residenti fir-Renju Unit fil-kuntest tas-sistema ta' taxxa fuq il-grupp, ebda ACT m'hija dovuta mill-kumpannija sussidjarja u l-kumpannija prin?ipali mhijiex intitolata g?al kreditu fiskali. Fil-fatt, grupp ta' kumpanniji ma jistax jibbenefika kemm mis-sistema ta' taxxa fuq il-grupp kif ukoll minn kreditu fiskali g?all-istess dividend.

25 G?andu ji?i ppre?i?at li l-ACT tne??iet fis-6 ta' April 1999 permezz ta' l-Artikolu 31 tal-Finance Act 1998 (li?i dwar il-finanzi ta' l-1998). Il-kuntest ?uridiku deskritt fil-punti 5 sa 24 ta' din is-sentenza huwa dak li kien fis-se?? qabel dik id-data.

Il-fatti fil-kaw?i prin?ipali

26 Fil-kaw?a C-397/98, Metallgesellschaft Ltd u The Metal and Commodity Company Ltd, kumpanniji residenti fir-Renju Unit, ?allsu dividendi lill-kumpanniji prin?ipali tag?hom, Metallgesellschaft AG u Metallgesellschaft Handel & Beteiligungen AG, kumpanniji li g?andhom is-sede tag?hom fil-?ermanja, u kienu obbligati j?allsu l-ACT fir-rigward ta' dawn id-dividendi. I?-?ew? kumpanniji sussidjarji setg?u, sussegwentement, inaqqsu l-ACT mill-MCT dovuta minnhom.

27 Metallgesellschaft *et* fet?u kaw?a kontra l-Commissioners of Inland Revenue quddiem il-High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, fejn huma allegaw li kienu soffrew dannu min?abba l-impo?izzjoni ta' l-ACT fuq it-tqassim ta' dividendi mill-kumpanniji sussidjarji lill-kumpanniji prin?ipali tag?hom. Il-kaw?a prin?ipali indirizzat l-ammonti ta' ACT im?allsa bejn is-16 ta' April 1974 u l-1 ta' Novembru 1995 minn Metallgesellschaft Ltd u bejn il-11 ta' April 1991 u t-13 ta' Ottubru 1995 minn The Metal and Commodity Company Ltd.

28 Fil-kaw?a C-410/98, Hoechst (UK) Ltd, kumpannija residenti fir-Renju Unit, qassmet dividendi lill-kumpannija prin?ipali tag?ha, Hoechst AG, kumpannija b'sede fil-?ermanja, u ?allset fir-Renju Unit l-ACT fuq dawn id-dividendi. Hija setg?et sussegwentement tnaqqas l-ACT mill-MCT dovuta minnha.

29 Hoechst *et* ukoll fet?u kaw?a kontra l-Commissioners of Inland Revenue quddiem il-High Court fejn allegaw li kienu soffrew dannu min?abba l-impo?izzjoni ta' ACT fuq it-tqassim ta' dividendi li sar minn Hoechst (UK) Ltd lil Hoechst AG bejn is-16 ta' Jannar 1989 u s-26 ta' April 1994. Il-kaw?a prin?ipali indirizzat l-ammonti ta' ACT im?allsa bejn l-14 ta' April 1989 u t-13 ta' Lulju 1994.

30 F’kull wa?da mill-kaw?i prin?ipali, il-kumpanniji prin?ipali sostnew li, min?abba li kien impossibbli g?alihom u g?all-kumpanniji sussidjarji tag?hom li jag??lu s-sistema ta’ taxxa fuq il-grupp, li kienet tippermettilhom li jevitaw il-?las ta’ l-ACT, l-imsemmija kumpanniji sussidjarji soffrew dannu finanzjarju li ma jaffettwax lill-kumpanniji sussidjarji ta’ kumpanniji prin?ipali residenti fir-Renju Unit li, billi jag??lu s-sistema ta’ taxxa fuq il-grupp, ikunu jistg?u j?ommu, sad-data meta jkollhom i?allsu l-MCT dovuta minnhom, is-somom li altrimenti huma kien ikollhom i?allsu b?ala ACT fuq it-tqassim ta’ dividendi lill-kumpanniji prin?ipali tag?hom. Huma sostnew li dan id-dannu jikkostitwixxi diskriminazzjoni indiretta fuq il-ba?i tan-nazzjonalità bi ksur tat-Trattat KE.

31 Fuq ba?i sussidjarja, fil-kaw?a C-397/98, Metallgesellschaft AG u Metallgesellschaft Handel & Beteiligungen AG sostnew li huma kellhom jibbenefikaw minn kreditu fiskali li jikkorrispondi, mill-inqas parzjalment, g?all-ACT im?allsa mill-kumpanniji sussidjarji tag?hom residenti fir-Renju Unit, l-istess b?al kumpannija prin?ipali residenti fir-Renju Unit, li hija intitolata g?al dan il-kreditu fiskali, jew b?al kumpannija prin?ipali mhux residenti fir-Renju Unit i?da li hija intitolata g?al kreditu fiskali ta?t ftehim dwar tassazzjoni doppja.

32 Fil-kaw?a C-410/98, Hoechst AG titlob fuq ba?i sussidjarja li, jekk il-Qorti tal-?ustizzja tidde?iedi li Hoechst (UK) Ltd mhijiex intitolata g?al rifu?joni ta’ l-interessi dovuti fuq l-ammont im?allas b?ala ACT, hija allura g?andha tibbenefika minn krediti fiskali li jikkorrispondu g?al dik l-ACT jew g?al ammont ekwivalenti g?all-krediti li tir?ievi kumpannija prin?ipali residenti fl-Olanda. Skond Hoechst AG, il-fatt li l-le?i?lazzjoni fiskali tar-Renju Unit ma tippermettix l-g?oti ta’ krediti fiskali lil kumpanniji prin?ipali mhux residenti fuq il-ba?i ta’ l-ACT im?allsa mill-kumpanniji sussidjarji tag?hom residenti fir-Renju Unit, ?lief jekk dan ikun previst mill-ftehim dwar tassazzjoni doppja applikabbli, kif jirri?ulta fil-ka? tal-ftehim bejn ir-Renju Unit u r-Renju ta’ l-Olanda, i?da mhux fil-ka? tal-ftehim bejn ir-Renju Unit Unit u r-Repubblika Federali tal-?ermanja, jikkostitwixxi diskriminazzjoni mhux i??ustifikata bejn kumpanniji prin?ipali residenti fid-diversi Stati Membri, li tmur kontra t-Trattat.

Id-domandi preliminari

33 Peress li kkunsidrat li s-soluzzjoni tal-kaw?i pendenti quddiemha kienet te?tie? interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju, il-High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tirrinvija lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin, li kienu fformulati b’mod identiku f’kull kaw?a:

“1) Fi?-?irkustanzi deskritti fid-digriet ta’ rinviju, il-fatt li l-le?i?lazzjoni ta’ Stat Membru ma tawtorizzax l-g?a?la tas-sistema ta’ taxxa fuq il-grupp [li tippermetti l-?las ta’ dividendi minn kumpannija sussidjarja lill-kumpannija prin?ipali tag?ha ming?ajr ma tkun su??etta g?all-?las bil-quddiem tat-taxxa fuq il-kumpanniji (‘ACT’)] ?lief fil-ka? fejn kemm il-kumpannija sussidjarja kif ukoll il-kumpannija prin?ipali tag?ha jkunu residenti f’dak l-Istat Membru, huwa kompatibbli mad-dritt Komunitarju, u b’mod partikolari ma’ l-Artikoli 6, 52, 58 u/jew 73 B tat-Trattat KE?

2) F’ka? ta’ risposta negattiva g?all-ewwel domanda, id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat KE hawn fuq imsemmija jag?tu dritt g?al kumpens lil kumpannija residenti fi Stat Membru sussidjarja ta’ kumpannija prin?ipali li jkollha s-sede tag?ha fi Stat Membru ie?or u/jew dritt lill-imsemmia kumpannija prin?ipali li titlob somma flus b?ala interessi fuq l-ACT im?allsa mill-kumpannija sussidjarja tag?ha, fuq il-ba?i li l-le?i?lazzjoni nazzjonali ma kinitx tippermettilha tag??el is-sistema ta’ taxxa fuq il-grupp, jew din is-somma tista’ tintalab biss, jekk ikun il-ka?, permezz ta’ rikors g?al danni fuq il-ba?i tal-prin?ipji stabbiliti mill-Qorti tal-?ustizzja tal-Komunitajiet Ewropej fis-sentenzi tag?ha tal-5 ta’ Marzu 1996, Brasserie du pêcheur u Factortame (C-46/93 u C-48/93, ?abra p. I-1029), u tat-22 ta' April 1997, Sutton (C-66/95, ?abra p. I-2163); fi kwalunkwe ka?, il-qorti

nazzjonali hija obbligata li tag?ti kumpens minkejja li, skond il-le?i?lazzjoni nazzjonali, m'g?andhomx jing?ataw interessi (kemm jekk direttament jew permezz ta' kumpens g?al danni) fuq somom kapitali li ma jkunux g?adhom dovuti lir-rikorrenti?

3) Fi?-?irkustanzi deskritti fid-digriet ta' rinviju, il-fatt li l-awtoritajiet ta' Stat Membru ji??du l-benefi??ju ta' kreditu fiskali lil kumpannija residenti fi Stat Membru ie?or, filwaqt li jag?tuh lill-kumpanniji residenti u lill-kumpanniji li jkollhom is-sede tag?hom f'?erti Stati Membri o?ra skond id-dispo?izzjonijiet ta' ftehim dwar tassazzjoni doppja li huma jkunu kkonkludew ma' dawk l-Istati Membri l-o?ra, huwa kompatibbli mad-dispo?izzjonijiet tat-Trattat KE hawn fuq imsemmija?

4) F'ka? ta' risposta negattiva g?at-tielet domanda, l-ewwel Stat Membru kien u jibqa' obbligat matul il-perijodi rilevanti g?all-finijiet ta' din il-kaw?a li jag?ti kreditu fiskali lil tali kumpannija ta?t l-istess kundizzjonijiet b?all-kumpanniji residenti jew b?all-kumpanniji residenti fi Stati Membri li jipprovdu g?all-benefi??ju ta' krediti b?al dawn ta?t il-ftehim tag?hom dwar tassazzjoni doppja?

5) Stat Membru huwa intitolat li jinvoka, fil-konfront ta' tali talba g?al kumpens, kreditu fiskali jew danni, il-fatt li t-talba tar-rikorrenti mhijiex fondata, jew li t-talba tag?hom g?andha ti?i mnaqqsa, fuq il-ba?i li – minkejja d-dispo?izzjonijiet kuntrarji tal-le?i?lazzjoni nazzjonali ? huma kien imisshom g?a?lu s-sistema ta' taxxa fuq il-grupp, jew talbu kreditu fiskali u appellaw quddiem il-'Commissioners' u, jekk me?tie?, quddiem il-qrati, billi jinvokaw is-supremazija u l-effett dirett tad-dispo?izzjonijiet legali Komunitarji, kontra d-de?i?joni ta' l-'Inspector of Taxes' li tirrifjuta din l-g?a?la jew din it-talba?"

34 B'digriet tal-President tal-Qorti tal-?ustizzja ta' l-14 ta' Di?embru 1998, il-kaw?i C-397/98 u C-410/98 ?ew mag?quda g?all-finijiet tal-pro?edura bil-miktub, tal-pro?edura orali u tas-sentenza.

Fuq l-ewwel domanda preliminari

35 Permezz ta' l-ewwel domanda preliminari tag?ha, il-qorti tar-rinviju qieg?da essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikoli 6, 52, 58 u/jew 73 B tat-Trattat jippermettux le?i?lazzjoni fiskali fi Stat Membru, b?al dik in kwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, li tag?ti lill-kumpanniji residenti f'dak l-Istat Membru l-possibbiltà li jibbenefikaw minn sistema ta' taxxa li tippermettilhom i?allsu d-dividendi lill-kumpannija prin?ipali tag?hom ming?ajr ma jkunu su??etti g?all-?las bil-quddiem tat-taxxa fuq il-kumpanniji meta l-kumpannija prin?ipali tag?hom tkun ukoll residenti f'dak l-Istat Membru u li tirrifjuta dak il-benefi??ju meta l-kumpannija prin?ipali tag?hom ikollha s-sede tag?ha fi Stat Membru ie?or.

36 Skond Metallgesellschaft *et* u Hoechst *et*, il-le?i?lazzjoni nazzjonali in kwistjoni fil-kaw?i prin?ipali hija tali li tiskora??ixxi lill-kumpanniji residenti fi Stat Membru ie?or milli jistabbilixxu ru?hom fir-Renju Unit ta?t il-forma ta' kumpanniji sussidjarji u b'hekk tikkostitwixxi restrizzjoni mhux i??ustifikata tal-libertà ta' stabbiliment. Huwa biss fuq ba?i sussidjarja li huma jallegaw li din il-le?i?lazzjoni hija wkoll inkompatibbli mad-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-moviment liberu tal-kapital.

37 G?andu ji?i mfakkar fuq ba?i preliminari li, skond ?urisprudenza kostanti, g?alkemm it-taxxi diretti jaqg?u ta?t il-kompetenza ta' l-Istati Membri, dawn ta' l-a??ar madankollu g?andhom je?er?itaw din il-kompetenza b'mod konformi mad-dritt Komunitarju filwaqt li jastjenu minn kull diskriminazzjoni bba?ata fuq in-nazzjonalità (sentenzi tal-11 ta' Awwissu 1995, Wielockx, C 80/94, ?abra p. I-2493, punt 16; tas-27 ta' ?unju 1996, Asscher, C-107/94, ?abra p. I-3089, punt 36; tad-29 ta' April 1999, Royal Bank of Scotland, C-311/97, ?abra p. I-2651, punt 19, u tat-13 ta' April 2000, Baars, C-251/98, ?abra p. I-2787, punt 17).

38 Mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li l-Artikolu 6 tat-Trattat, li jistabbilixxi

prin?ipju ?enerali ta' projbizzjoni ta' kull diskriminazzjoni fuq il-ba?i tan-nazzjonalità, japplika biss b'mod awtonomu g?al sitwazzjonijiet irregolati mid-dritt Komunitarju li g?alihom it-Trattat ma jistabbilixxix regola spe?ifika kontra d-diskriminazzjoni (sentenzi tat-30 ta' Mejju 1989, Il-Kummissjoni vs Il-Gre?ja, 305/87, ?abra p. 1461, punti 12 u 13; tat-12 ta' April 1994, Halliburton Services, C-1/93, ?abra p. I-1137, punt 12; Royal Bank of Scotland, hawn fuq i??itata, punt 20, u Baars, hawn fuq i??itata, punt 23).

39 Issa, huwa pa?ifiku li l-prin?ipju ta' nuqqas ta' diskriminazzjoni ?ie implementat, fil-qasam tad-dritt ta' stabbiliment, permezz ta' l-Artikolu 52 tat-Trattat (sentenzi Halliburton Services, hawn fuq i??itata, punt 12; tad-29 ta' Frar 1996, Skanavi u Chryssanthakopoulos, C-193/94, ?abra p. I-929, punt 21, u Baars, hawn fuq i??itata, punt 24).

40 G?aldaqstant, l-Artikolu 6 tat-Trattat ma japplikax fil-kaw?i prin?ipali. B'hekk, huwa fil-kuntest ta' l-Artikolu 52 tat-Trattat li g?andu ji?i evalwat, fl-ewwel lok, jekk le?i?lazzjoni b?al dik in kwistjoni fil-kaw?i prin?ipali tikkostitwix restrizzjoni mhux i??ustifikata tal-libertà ta' stabbiliment.

41 L-Artikolu 52 tat-Trattat huwa wie?ed mid-dispo?izzjonijiet fundamentali tad-dritt Komunitarju u huwa direttament applikabbli fl-Istati Membri mit-tmiem tal-perijodu tran?itorju. Skond din id-dispo?izzjoni, il-libertà ta' stabbiliment ta?-?ittadini ta' Stat Membru fit-territorju ta' Stat Membru ie?or tinvolvi l-a??ess g?al u l-e?er?izzju ta' attivitajiet ta' persuna li ta?dem g?al rasha, kif ukoll id-dritt li persuna tistabbilixxi u tmexxi impri?i ta?t il-kundizzjonijiet definiti mil-le?i?lazzjoni tal-pajji? ta' stabbiliment g?a?-?ittadini tieg?u. Il-projbizzjoni ta' restrizzjonijiet g?al-libertà ta' stabbiliment testendi g?ar-restrizzjonijiet fuq il-?olqien ta' a?enziji, ferg?at jew kumpanniji sussidjarji g?a?-?ittadini ta' Stat Membru stabbiliti fit-territorju ta' Stat Membru ie?or (sentenzi tat-28 ta' Jannar 1986, Il-Kummissjoni vs Franza, 270/83, ?abra p. 273, punt 13, u Royal Bank of Scotland, hawn fuq i??itata, punt 22).

42 Skond din id-definizzjoni, il-libertà ta' stabbiliment tinkludi, b'mod konformi ma' l-Artikolu 58 tat-Trattat, g?all-kumpanniji stabbiliti b'mod konformi mal-le?i?lazzjoni ta' Stat Membru u li jkollhom l-uffi??ju rre?istrat, it-tmexxija ?entrali jew is-sede prin?ipali tag?hom ?ewwa l-Komunità, id-dritt li je?er?itaw l-attività tag?hom fl-Istat Membru kkon?ernat permezz ta' kumpannija sussidjarja, ferg?a jew a?enzija (ara s-sentenzi tas-16 ta' Lulju 1998, ICI, C-264/96, ?abra p. I-4695, punt 20 u l-?urisprudenza ??itata, u tal-21 ta' Settembru 1999, Saint-Gobain ZN, C-307/97, ?abra p. I-6161, punt 35). G?all-kumpanniji, g?andu ji?i osservat f'dan il-kuntest li s-sede tag?hom fis-sens hawn fuq i??itat isservi sabiex ti?i ddeterminata, l-istess b?an-nazzjonalità fil-ka? ta' persuni naturali, ir-rabta tag?hom mas-sistema legali ta' Stat (ara s-sentenzi hawn fuq i??itati ICI, punt 20 u l-?urisprudenza ??itata, u Saint-Gobain ZN, punt 36). Jekk l-Istat Membru ta' stabbiliment jit?alla japplika liberament trattament differenti min?abba s-sempli?i fatt li s-sede ta' kumpannija tkun tinsab fi Stat Membru ie?or, jitne??a kull effett ta' l-Artikolu 52 tat-Trattat (sentenza Il-Kummissjoni vs Franza, hawn fuq i??itata, punt 18).

43 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i osservat li l-le?i?lazzjoni in kwistjoni fil-kaw?i prin?ipali tintrodu?i, f'dak li jirrigwarda l-fakultà li tintg?a?el is-sistema ta' taxxa fuq il-grupp, differenza fit-trattament bejn kumpanniji sussidjarji residenti fir-Renju Unit skond jekk il-kumpannija prin?ipali tag?hom ikollhiex is-sede tag?ha fir-Renju Unit jew le. Fil-fatt, il-kumpanniji residenti fir-Renju Unit li huma sussidjarji ta' kumpanniji li jkollhom is-sede tag?hom fir-Renju Unit jistg?u jibbenefikaw, ta?t ?erti kundizzjonijiet, mis-sistema ta' taxxa fuq il-grupp u b'hekk ji?u e?entati mill-obbligu li j?allsu l-ACT meta huma jqassmu dividendi lill-kumpanniji prin?ipali tag?hom. Min-na?a l-o?ra, dan il-vanta?? huwa mi??ud lill-kumpanniji residenti fir-Renju Unit li huma sussidjarji ta' kumpanniji li ma jkollhomx is-sede tag?hom fir-Renju Unit, li g?alhekk huma, f'kull ka?, su??etti g?all-obbligu li j?allsu l-ACT meta huma j?allsu d-dividendi lill-kumpanniji prin?ipali tag?hom.

44 M'huwiex ikkontestat li, min?abba dan il-fatt, il-kumpannija sussidjarja ta' kumpannija

prin?ipali residenti fir-Renju Unit g?andha vanta?? finanzjarju peress li hija ??omm l-ammonti li kieku kien ikollha t?allas b?ala ACT sal-mument meta l-MCT tkun dovuta, ji?ifieri g?al perijodu ta' bejn tmien xhur u nofs, b?ala minimu, sa sbatax-il xahar u nofs, b?ala massimu, skond id-data tat-tqassim, jekk mhux ukoll, meta l-MCT ma tkunx dovuta g?all-perijodu finanzjarju in kwistjoni, g?al perijodu itwal, peress li l-ACT tista' ti?i pa?uta kontra t-taxxa fuq il-kumpanniji dovuta g?al perijodi finanzjarji ulterjuri.

45 Skond il-Gvernijiet tar-Renju Unit, tal-Finlandja u ta' l-Olanda, id-differenza fit-trattament fiskali e?istenti bejn kumpanniji sussidjarji residenti fir-Renju Unit skond jekk il-kumpannija prin?ipali tag?hom tkunx residenti jew le f'dak l-Istat Membru hija o??ettivament i??ustifikata.

46 L-ewwel nett, il-Gvern tar-Renju Unit isostni li s-sitwazzjoni tal-kumpanniji sussidjarji residenti ta' kumpanniji prin?ipali residenti mhijiex komparabbli ma' dik ta' kumpanniji sussidjarji residenti ta' kumpanniji prin?ipali mhux residenti.

47 G?al dak li jirrigwarda l-kumpanniji sussidjarji residenti ta' kumpanniji prin?ipali residenti, il-Gvern tar-Renju Unit jafferma li, g?alkemm l-g?a?la tas-sistema ta' taxxa fuq il-grupp te?enta lill-kumpannija sussidjarja mill-obbligu li t?allas l-ACT meta hija t?allas dividendi lill-kumpannija prin?ipali tag?ha, dan il-?las huwa sempli?ement differit fi?-?mien in kwantu l-kumpannija prin?ipali, b?ala residenti, tkun hija stess obbligata li t?allas l-ACT meta hija twettaq it-tqassim su??ett g?al din it-taxxa. L-obbligu li tit?allas l-ACT meta jsir il-?las tad-dividendi b'hekk ji?i ttrasferit mill-kumpannija sussidjarja lill-kumpannija prin?ipali u l-e?enzjoni mill-ACT li minnha tibbenefika l-kumpannija sussidjarja hija kkumpensata mill-fatt li l-kumpannija prin?ipali ti?i su??etta g?all-ACT.

48 G?all-kuntrarju, skond il-Gvern tar-Renju Unit, li kieku l-kumpanniji sussidjarji residenti u l-kumpanniji prin?ipali tag?hom mhux residenti setg?u jibbenefikaw mis-sistema ta' taxxa fuq il-grupp, ebda ACT ma tit?allas fir-Renju Unit. Huwa jsostni li kieku dan kien il-ka?, il-kumpannija sussidjarja tkun e?enti mill-?las ta' l-ACT meta hija t?allas dividendi lill-kumpannija prin?ipali tag?ha, ming?ajr ma din l-e?enzjoni tkun ikkumpensata mill-?las ulterjuri ta' ACT mill-kumpannija prin?ipali mhux residenti meta hija tippro?edi g?at-tqassim, peress li din ta' l-a??ar mhijiex su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji fir-Renju Unit u, g?aldaqstant, g?all-ACT.

49 Il-Gvern Olandi? isostni li huwa konformi mal-prin?ipju tat-territorjalità li Stat Membru jirri?erva g?all-kumpanniji prin?ipali residenti l-possibbiltà li jag??lu sistema b?as-sistema ta' taxxa fuq il-grupp peress li, g?alkemm ta?t dik is-sistema l-Istat jirrinunzja d-dritt li jir?ievi t-taxxa ming?and il-kumpannija sussidjarja, huwa ma jabbandunax id-dritt tieg?u g?al dik it-taxxa safejn din is-sistema sempli?ement tittrasferixxi l-?las ta' l-ACT g?al livell ie?or fi ?dan l-istess grupp ta' kumpanniji. Min-na?a l-o?ra, li kieku l-e?enzjoni mill-ACT li tirri?ulta mis-sistema ta' taxxa fuq il-grupp kellha ting?ata lill-kumpanniji sussidjarji ta' kumpanniji prin?ipali mhux residenti fir-Renju Unit, ebda ACT ma tin?abar fir-Renju Unit fuq it-tran?azzjonijiet imwettqa fi ?dan il-grupp peress li l-kumpanniji l-o?ra tal-grupp jinsabu fi Stat Membru ie?or u m'humiex su??etti g?at-taxxa fuq il-kumpanniji fir-Renju Unit, u dan ikun ekwivalenti g?al eva?joni fiskali.

50 Il-Gvern Finlandi? huwa wkoll tal-fehma li jekk il-kumpanniji sussidjarji ta' kumpanniji prin?ipali mhux residenti fir-Renju Unit jing?ataw il-possibbiltà li jag??lu s-sistema ta' taxxa fuq il-grupp, dan ikun jippermettilhom li jevitaw it-taxxa fir-Renju Unit meta l-kumpanniji prin?ipali tag?hom ma jkunux su??etti g?at-taxxa f'dak l-Istat Membru.

51 Dan l-argument ma jistax ji?i a??ettat.

52 Fl-ewwel lok, in kwantu l-ACT bl-ebda mod m'hija taxxa fuq id-dividendi, i?da ?las bil-quddiem tat-taxxa fuq il-kumpanniji, m'huwiex minnu li l-g?oti tal-possibbiltà lill-kumpanniji

sussidjarji residenti ta’ kumpanniji mhux residenti li jag??lu s-sistema ta’ taxxa fuq il-grupp jippermetti lill-kumpannija sussidjarja li tevita l-?las fir-Renju Unit ta’ kull taxxa fuq il-qlig? imqassam fil-forma ta’ dividendi.

53 Fil-fatt, il-porzjon tat-taxxa fuq il-kumpanniji li l-kumpannija sussidjarja residenti mhijiex obbligata t?allas bil-quddiem meta hija tqassam dividendi lill-kumpannija prin?ipali tag?ha fil-kuntest tas-sistema ta’ taxxa fuq il-grupp jit?allas, b?ala regola, fil-mument meta ssir dovuta l-MCT li tkun trid tit?allas mill-kumpannija sussidjarja. G?andu ji?i mfakkar, f’dan ir-rigward, li l-kumpannija sussidjarja residenti ta’ kumpannija residenti fi Stat Membru ie?or hija su??etta g?all-MCT fir-Renju Unit fir-rigward tal-qlig? tag?ha bl-istess mod b?al kumpannija sussidjarja residenti ta’ kumpannija prin?ipali li hija wkoll residenti.

54 B’konsegwenza ta’ dan, l-g?oti tal-possibbiltà lill-kumpanniji sussidjarji residenti ta’ kumpanniji mhux residenti li jag??lu s-sistema ta’ taxxa fuq il-grupp g?andu biss l-effett li dawn jit?allew i?ommu l-ammonti li altrimenti jkunu dovuti b?ala ACT sal-mument meta ssir dovuta l-MCT, u b’hekk li jibbenefikaw mill-istess vanta?? finanzjarju li minnu jibbenefikaw il-kumpanniji sussidjarji residenti ta’ kumpanniji prin?ipali residenti, ming?ajr ebda differenza o?ra, fuq ba?i ta’ stima ugwali, bejn l-ammonti ta’ MCT dovuti mit-tnejn g?all-istess perijodu finanzjarju.

55 Fit-tieni lok, il-fatt li kumpannija prin?ipali mhux residenti mhux ser tkun su??etta g?all-ACT meta hija stess tqassam dividendi, g?all-kuntrarju ta’ kumpannija prin?ipali residenti, ma jistax jin?ieb b?ala argument sabiex kumpannija sussidjarja residenti ta’ kumpannija prin?ipali mhux residenti ti?i m?a??da mill-possibbiltà ta' e?enzjoni mill-?las ta’ l-ACT meta hija t?allas dividendi lill-kumpannija prin?ipali tag?ha.

56 Fil-fatt, g?andu ji?i osservat li l-e?enzjoni mill-ACT tal-kumpannija prin?ipali mhux residenti tirri?ulta mill-fatt li hija mhijiex su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji fir-Renju Unit, peress li hija su??etta g?al din it-taxxa fl-Istat fejn tkun stabbilita. G?aldaqstant huwa lo?iku li kumpannija m’g?andhiex t?allas bil-quddiem taxxa li g?aliha qatt ma ser tkun su??etta.

57 Fit-tielet lok, fir-rigward tar-riskju ta’ eva?joni fiskali, g?andu ji?i mfakkar li, kif di?à dde?idiet il-Qorti tal-?ustizzja, l-istabbiliment ta’ kumpannija barra mir-Renju Unit ma jimplikax, fih innifsu, li ser ikun hemm eva?joni fiskali peress li, fi kwalunkwe ka?, il-kumpannija in kwistjoni hija su??etta g?al-le?i?lazzjoni fiskali ta’ l-Istat fejn tkun stabbilita (sentenza ICI, hawn fuq i??itata, punt 26).

58 Barra minn hekk, jidher li l-li?i fiskali tar-Renju Unit tippermetti, fir-rigward ta’ kumpanniji prin?ipali residenti, li ebda ACT ma tit?allas finalment mill-kumpanniji li jkunu g?a?lu s-sistema ta’ taxxa fuq il-grupp. Fil-fatt, f’?erti ka?ijiet, il-kumpannija prin?ipali li lilha jkunu tqassmu d-dividendi fil-kuntest ta’ din is-sistema ta’ taxxa ma t?allas ebda ACT hija stess. B’mod partikolari hija tista' ma tag?mel ebda tqassim ta’ dividendi su??ett g?all-ACT jew twettaq, fil-kuntest tas-sistema ta’ taxxa fuq il-grupp, tqassim li altrimenti kien ikun su??ett g?all-ACT. G?aldaqstant, l-impo?izzjoni ta' l-ACT fuq kumpannija prin?ipali residenti ta’ kumpannija sussidjarja residenti lanqas biss tikkumpensa ne?essarjament l-e?enzjoni tal-kumpannija sussidjarja tag?ha mill-obbligu li t?allas l-ACT li tirri?ulta mill-adozzjoni tas-sistema ta’ taxxa fuq il-grupp.

59 Fir-raba’ u l-a??ar lok, fir-rigward tat-telf finanzjarju li jirri?ulta, g?all-amministrazzjoni fiskali tar-Renju Unit, mill-g?oti tal-possibbiltà lill-kumpanniji sussidjarji residenti ta’¯ kumpanniji prin?ipali mhux residenti li jag??lu s-sistema ta’ taxxa fuq il-grupp u li b'hekk ji?u e?entati mill-?las ta’ l-ACT, huwa bi??ejjed li ji?i mfakkar li, skond ?urisprudenza stabbilita sew, it-tnaqqis tad-d?ul fiskali ma jistax jitqies b?ala ra?uni imperattiva ta’ interess ?enerali li tista’ ti?i invokata sabiex ti?i ??ustifikata mi?ura li fil-prin?ipju tmur kontra libertà fundamentali (ara, fir-rigward ta’ l-Artikolu 52 tat-Trattat, is-sentenza ICI, hawn fuq i??itata, punt 28).

60 G?aldaqstant, kif osserva l-Avukat ?enerali fil-punt 25 tal-Konklu?jonijiet tieg?u, id-differenza fis-sistema fiskali applikabbli g?all-kumpanniji prin?ipali skond jekk ikunux residenti jew le ma tistax ti??ustifika li l-kumpanniji sussidjarji residenti fir-Renju Unit ta' kumpanniji prin?ipali li jkollhom is-sede tag?hom fi Stat Membru ie?or ji?u m?a??da minn vanta?? fiskali li minnu jistg?u jibbenefikaw il-kumpanniji sussidjarji residenti fir-Renju Unit ta' kumpanniji prin?ipali residenti wkoll fir-Renju Unit, peress li dawn il-kumpanniji sussidjarji kollha huma su??etti g?all-MCT fuq il-qlig? tag?hom, ming?ajr distinzjoni skond ir-residenza tal-kumpannija prin?ipali tag?hom.

61 It-tieni nett, il-Gvern tar-Renju Unit isostni li r-rifjut li jing?ata d-dritt lill-kumpanniji sussidjarji residenti ta' kumpanniji prin?ipali mhux residenti li jag??lu s-sistema ta' taxxa fuq il-grupp huwa ??ustifikat mill-?tie?a li tin?amm il-koerenza tas-sistema fiskali tar-Renju Unit.

62 Skond dan il-Gvern, il-prin?ipju li fuqu hija bba?ata s-sistema fiskali tar-Renju Unit tikkonsisti fl-impo?izzjoni ta' taxxa fuq il-kumpanniji kemm fir-rigward tal- qlig? tag?hom kif ukoll fuq l-azzjonisti ta' dawn l-istess kumpanniji fir-rigward tal-parti minn dan l-istess qlig? li jitqassam lilhom, jekk ikun il-ka?, fil-forma ta' dividendi. Huwa bil-g?an li ti?i mmitigata din it-tassazzjoni doppja f'termini ekonomi?i li l-kumpanniji azzjonarji residenti fir-Renju Unit huma e?entati mit-taxxa fuq il-kumpanniji fir-rigward tad-dividendi li huma jir?ievu ming?and il-kumpanniji sussidjarji tag?hom li jkunu residenti, u din l-e?enzjoni hija kkumpensata mill-impo?izzjoni ta' l-ACT fuq il-?las ta' dividendi mill-kumpanniji sussidjarji lill-kumpanniji prin?ipali tag?hom.

63 Il-Gvern tar-Renju Unit jikkunsidra li g?alhekk te?isti rabta diretta bejn l-e?enzjoni mit-taxxa fuq il-kumpanniji li minnha tibbenefika l-kumpannija prin?ipali fir-rigward tad-dividendi li hija tir?ievi ming?and il-kumpannija sussidjarja tag?ha u l-impo?izzjoni ta' ACT fuq din il-kumpannija sussidjarja meta t?allas dawn l-istess dividendi. Huwa jsostni li r-rekwi?it li tit?allas l-ACT mill-kumpannija li tqassam dividendi huwa essenzjali sabiex ji?i ggarantit li, qabel kull g?oti ta' e?enzjoni lill-kumpannija li tibbenefika mid-dividendi, il-kumpannija li tag?mel it-tqassim ti?i ntaxxata fuq l-istess dividendi, irrispettivament minn jekk tkunx su??etta jew le g?at-taxxa fuq il-kumpanniji fir-rigward tal-qlig? li tkun g?amlet matul il-perijodu finanzjarju li matulu jkunu tqassmu d-dividendi.

64 Fil-ka? li l-kumpannija sussidjarja residenti ma tkunx obbligata t?allas l-ACT meta hija t?allas id-dividendi peress li tkun g?a?let, flimkien mal-kumpannija prin?ipali residenti, is-sistema ta' taxxa fuq il-grupp, hija l-ACT im?allsa mill-kumpannija prin?ipali meta hija stess ti?i biex tqassam id-dividendi li tikkumpensa l-e?enzjoni mit-taxxa fuq il-kumpanniji fir-rigward tad-dividendi li tkun ir?eviet il-kumpannija prin?ipali benefi?jarja.

65 Skond il-Gvern tar-Renju Unit, jekk ti?i awtorizzata e?enzjoni ta' l-ACT meta jsir ?las ta' dividendi mill-kumpannija sussidjarja residenti lill-kumpannija prin?ipali tag?ha mhux residenti, dan ikun ifisser li l-e?enzjoni fiskali mog?tija lill-kumpannija prin?ipali fir-rigward tad-dividendi li hija tir?ievi ma tkun ikkumpensata minn ebda taxxa imposta fuq il-?las ta' dawn id-dividendi, ?aga li din hija inkompatibbli mal-koerenza tas-sistema fiskali tar-Renju Unit.

66 Dan l-argument ma jistax ji?i a??ettat.

67 Huwa minnu li l-Qorti tal-?ustizzja kkunsidrat li l-?tie?a li ti?i ggarantita l-koerenza tas-sistema fiskali tista' ti??ustifika le?i?lazzjoni ta' natura li tillimita l-libertajiet fundamentali (sentenzi tat-28 ta' Jannar 1992, Bachmann, C-204/90, ?abra p. I-249, u Il-Kummissjoni vs Il-Bel?ju, C-300/90, ?abra p. I-305).

68 Dan madankollu mhuwiex il-ka? fil-kaw?a pre?enti.

69 Filwaqt li, fil-kaw?i Bachmann u Il-Kummissjoni vs Il-Bel?ju, hawn fuq i??itati, kienet te?isti rabta diretta bejn il-possibbiltà li jitnaqqsu l-kontribuzzjonijiet im?allsa fil-kuntest ta' kuntratti ta' assigurazzjoni ta' l-anzjanità u tal-?ajja u l-intaxxar tas-somom im?allsa ta?t dawk il-kuntratti, rabta li kellha tin?amm sabiex tit?ares il-koerenza tas-sistema fiskali in kwistjoni, ebda rabta diretta ta' dan it-tip ma te?isti fil-ka? pre?enti bejn, minn na?a, ir-rifjut li ting?ata l-possibbiltà lill-kumpanniji sussidjarji fir-Renju Unit ta' kumpanniji prin?ipali mhux residenti li ji?u e?entati mill-obbligu li j?allsu l-ACT billi jag??lu s-sistema ta' taxxa fuq il-grupp u, min-na?a l-o?ra, l-e?enzjoni mit-taxxa fuq il-kumpanniji fir-Renju Unit tal-kumpanniji prin?ipali li g?andhom is-sede tag?hom fi Stat Membru ie?or li jir?ievu dividendi ming?and il-kumpanniji sussidjarji tag?hom fir-Renju Unit.

70 Fil-fatt, il-kumpanniji prin?ipali, kemm jekk ikunu residenti u kemm jekk le, huma e?enti mit-taxxa fuq il-kumpanniji fir-Renju Unit fir-rigward tad-dividendi li jir?ievu ming?and il-kumpanniji sussidjarji residenti tag?hom. M'huwiex rilevanti g?all-finijiet ta' l-g?oti ta' vanta?? fiskali b?all-e?enzjoni mill-?las ta' l-ACT li tirri?ulta mis-sistema ta' taxxa fuq il-grupp li, g?all-kumpanniji prin?ipali residenti, din l-e?enzjoni mit-taxxa fuq il-kumpanniji hija inti?a sabiex tevita t-tassazzjoni doppja tal-qlig? tal-kumpannija sussidjarja fir-Renju Unit u li, g?all-kumpanniji prin?ipali mhux residenti, din l-e?enzjoni tirri?ulta mis-sempli?i fatt li dawn il-kumpanniji m'humiex fi kwalunkwe ka? su??etti g?at-taxxa fuq il-kumpanniji f'dan l-Istat Membru, peress li huma su??etti g?al din it-taxxa fl-Istat fejn huma stabbiliti.

71 Mill-bqija, l-unika taxxa fir-Renju Unit li g?aliha hija su??etta kumpannija prin?ipali mhux residenti fir-rigward tad-dividendi li tkun ir?eviet ming?and il-kumpannija sussidjarja residenti tag?ha hija t-taxxa fuq id-d?ul, i?da din tkun dovuta skond jekk ikunux ing?ataw krediti fiskali li jistg?u jkunu previsti ta?t ftehim dwar tassazzjoni doppja bejn ir-Renju Unit u l-Istat ta' residenza tal-kumpannija prin?ipali.

72 Fil-ka? tar-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali, it-taxxa fuq id-d?ul mhijiex dovuta fir-Renju Unit ming?and kumpanniji prin?ipali residenti fil-?ermanja fir-rigward tad-dividendi li jir?ievu ming?and il-kumpanniji sussidjarji tag?hom residenti fir-Renju Unit, peress li l-ftehim dwar tassazzjoni doppja ffirmat bejn ir-Renju Unit Unit u r-Repubblika Federali tal-?ermanja ma jipprovdix g?al krediti fiskali li jikkorrispondu g?all-ACT im?allsa mill-kumpanniji sussidjarji.

73 G?aldaqstant, i?-?a?da tad-dritt li tintg?a?el is-sistema ta' taxxa fuq il-grupp lill-kumpanniji sussidjarji residenti fir-Renju Unit ta' kumpanniji prin?ipali residenti fi Stat Membru ie?or ma tistax ti?i ??ustifikata minn ra?unijiet relatati mal-?tie?a li ti?i ?gurata l-koerenza tas-sistema fiskali tar-Renju Unit.

74 Barra minn hekk, il-fatt li fil-frattemp l-ACT tne??iet jindika li l-?las tag?ha ma kienx indispensabbli g?all-funzjonament tajjeb tas-sistema tat-taxxa fuq il-kumpanniji fir-Renju Unit.

75 Peress li d-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-libertà ta' stabbiliment jipprekludu le?i?lazzjoni nazzjonali b?al dik in kwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, mhuwiex me?tie? li ji?i e?aminat jekk id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-moviment liberu tal-kapital jipprekludux ukoll tali le?i?lazzjoni.

76 G?aldaqstant, ir-risposta g?all-ewwel domanda g?andha tkun li l-Artikolu 52 tat-Trattat ma jippermettix le?i?lazzjoni fiskali ta' Stat Membru, b?al dik in kwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, li tag?ti lill-kumpanniji residenti f'dak l-Istat Membru l-possibbiltà li jibbenefikaw minn sistema ta' taxxa li tippermettilhom li j?allsu d-dividendi lill-kumpannija prin?ipali tag?hom ming?ajr ma jkunu su??etti g?all-?las bil-quddiem tat-taxxa fuq il-kumpanniji meta l-kumpannija prin?ipali tag?hom tkun ukoll residenti f'dak l-Istat Membru u li ??a??adhom minn dan il-benefi??ju meta l-kumpannija prin?ipali tag?hom ikollha s-sede tag?ha fi Stat Membru ie?or.

Fuq it-tieni domanda preliminari

77 Fid-dawl tar-risposta mog?tija g?all-ewwel domanda preliminari, it-tieni domanda tirrigwarda essenzjalment jekk l-Artikolu 52 tat-Trattat g?andux ji?i interpretat fis-sens li, meta kumpannija sussidjarja residenti fl-Istat Membru kkon?ernat u l-kumpannija prin?ipali tag?ha, li jkollha s-sede tag?ha fi Stat Membru ie?or, ikunu ?ew indebitament im?a??da mill-benefi??ju ta’ sistema fiskali li kienet tippermetti lil din ta’ l-ewwel li t?allas dividendi lil din ta’ l-a??ar ming?ajr ma tkun su??etta g?all-?las bil-quddiem tat-taxxa fuq il-kumpanniji, dik il-kumpannija sussidjarja u/jew il-kumpannija prin?ipali tag?ha g?andhom id-dritt li jing?ataw somma ugwali g?all-interessi li jkunu skorrew fuq il-?lasijiet bil-quddiem li jkunu saru mill-kumpannija sussidjarja mid-data ta’ l-imsemmija ?lasijiet sad-data ta' meta t-taxxa ssir dovuta, anki jekk il-li?i nazzjonali tipprojbixxi l-g?oti ta’ interessi fuq somma prin?ipali li ma tkunx dovuta. Il-qorti tar-rinviju tag?mel din id-domanda kemm fl-ipote?i li t-talba tal-kumpannija sussidjarja u/jew tal-kumpannija prin?ipali ssir fil-kuntest ta’ rikors g?al rifu?joni tat-taxxi m?allsa bi ksur tad-dritt Komunitarju u kemm fl-ipote?i li t-talba ssir fil-kuntest ta’ rikors g?all-kumpens tad-danni li jirri?ultaw mill-ksur tad-dritt Komunitarju.

78 F’dan ir-rigward, il-Gvern tar-Renju Unit isostni, fl-ewwel lok, li, jekk ji?i kkunsidrat li r-rifjut li jing?ata l-benefi??ju tas-sistema ta’ taxxa fuq il-grupp lill-kumpanniji sussidjarji residenti fir-Renju Unit ta’ kumpanniji prin?ipali mhux residenti jmur kontra d-dritt Komunitarju, id-dritt Komunitarju je?i?i li dan il-ksur ji?i rrimedjat mhux permezz ta’ rikors g?al rifu?joni, i?da permezz ta’ rikors g?ar-responsabbiltà ta’ l-Istat g?ad-danni kkaw?ati min?abba ksur tad-dritt Komunitarju. Skond l-istess gvern, fil-fatt, l-ACT mhijiex taxxa imposta bi ksur tad-dritt Komunitarju, peress li l-kumpanniji sussidjarji huma fi kwalunkwe ka? obbligati li j?allsu b?ala MCT l-ammonti m?allsa b?ala ACT. Huwa jsostni li huwa l-fatt li l-le?i?latur tar-Renju Unit naqas milli jipprovdi g?all-possibbiltà li kumpannija sussidjarja residenti u kumpannija prin?ipali mhux residenti jkunu jistg?u jag??lu s-sistema ta’ taxxa fuq il-grupp li ta lok g?all-kwistjonijiet fil-kaw?i prin?ipali u li jista’ jag?ti lok g?ar-responsabbiltà mhux kuntrattwali tar-Renju Unit. Issa, fis-sentenza Sutton, hawn fuq i??itata, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet, b’mod partikolari, li, f’ka? ta’ danni kkaw?ati bi ksur ta’ direttiva, id-dritt Komunitarju ma je?tie?x li Stat Membru j?allas ammont li jikkorrispondi g?all-interessi fuq somma m?allsa tard, f’dak il-ka? l-arretrati ta’ ?lasijiet tas-sigurtà so?jali. Minn dan, il-Gvern tar-Renju Unit jikkonkludi li d-dritt Komunitarju ma je?tie?x li jit?allsu l-interessi fir-rigward tat-telf ta’ l-u?u ta’ somma flus g?al ?ertu perijodu min?abba l-?bir qabel il-waqt ta’ taxxa bi ksur tad-dritt Komunitarju.

79 Fit-tieni lok, il-Gvern tar-Renju Unit isostni li, anki jekk it-talbiet tar-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali jitqiesu b?ala talbiet g?al rifu?joni ta’ somom mi?bura bi ksur tad-dritt Komunitarju, dawn it-talbiet ma jistg?ux jintlaqg?u peress li, skond ?urisprudenza kostanti, huwa d-dritt nazzjonali li g?andu jiddetermina jekk humiex dovuti interessi fir-rigward ta’ rifu?joni ta’ taxxi mi?bura indebitament fir-rigward tad-dritt Komunitarju. Issa, ta?t il-li?i Ingli?a, id-dritt g?all-interessi jiddependi minn jekk il-pro?edura tkunx infet?et qabel il-?las ta’ l-ammont li fuqu jkunu ntalbu l-interessi.

80 G?aldaqstant, ir-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali ma jistg?ux jippretendu interessi la fir-rigward ta’ talba ta’ rifu?joni u lanqas fir-rigward ta’ talba g?al danni in kwantu l-ammonti prin?ipali ?ew rimborsati permezz ta’ tpa?ija ta' l-ACT kontra s-somom dovuti b?ala MCT, pagabbli mill-kumpanniji sussidjarji qabel il-ftu? tal-pro?edura.

81 G?andu ji?i ppre?i?at li mhuwiex fil-kompetenza tal-Qorti tal-?ustizzja li tikkwalifika legalment ir-rikorsi mressqa mir-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali quddiem il-qorti tar-rinviju. Fil-ka? pre?enti, huma Metallgesellschaft *et* u Hoechst *et* li g?andhom jippre?i?aw in-natura u l-ba?i ta’ l-azzjoni tag?hom (talba g?al rifu?joni jew talba g?all-kumpens tad-danni), su??etti g?all-ist?arri? ?udizzjarju tal-qorti tar-rinviju.

82 Fl-ewwel lok, fl-ipote?i li t-talbiet tar-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali jitqiesu b?ala talbiet g?al rifu?joni ta’ taxxa mi?bura bi ksur tad-dritt Komunitarju, il-kwistjoni hija jekk, f’?irkustanzi b?al dawk fil-kaw?i prin?ipali, il-ksur ta’ l-Artikolu 52 tat-Trattat minn Stat Membru jag?tix lill-persuni taxxabbli dritt g?ar-rifu?joni ta’ l-interessi li jkunu skorrew fuq it-taxxa li huma jkunu ?allsu mid-data tal-?las tag?ha qabel il-waqt sad-data ta' meta ssir verament dovuta.

83 F’dan ir-rigward, g?andu ji?i mfakkar li, fil-kaw?i prin?ipali, il-ksur tad-dritt Komunitarju ma jirri?ultax mill-fatt li taxxa ti?i imposta fir-Renju Unit meta jsir ?las ta’ dividendi minn kumpannija sussidjarja lill-kumpannija prin?ipali tag?ha, i?da mill-fatt li l-kumpanniji sussidjarji residenti fir-Renju Unit ta’ kumpanniji prin?ipali li g?andhom is-sede tag?hom fi Stat Membru ie?or ?ew obbligati li j?allsu din it-taxxa bil-quddiem filwaqt li l-kumpanniji sussidjarji residenti ta’ kumpanniji prin?ipali residenti kellhom il-possibbiltà li jevitaw dan l-obbligu.

84 Skond ?urisprudenza stabbilita sew, id-dritt g?al rifu?joni ta’ taxxi m?allsa fi Stat Membru bi ksur tar-regoli tad-dritt Komunitarju jirri?ulta minn u jikkomplementa d-drittijiet mog?tija lill-individwi mid-dispo?izzjonijiet Komunitarji kif interpretati mill-Qorti tal-?ustizzja (sentenzi tad-9 ta’ Novembru 1983, San Giorgio, 199/82, ?abra p. 3595, punt 12; tat-2 ta’ Frar 1988, Barra, 309/85, ?abra p. 355, punt 17; tas-6 ta’ Lulju 1995, BP Soupergaz, C-62/93, ?abra p. I-1883, punt 40; tad-9 ta’ Frar 1999, Dilexport, C-343/96, ?abra p. I-579, punt 23, u tal-21 ta’ Settembru 2000, Michaïlidis, C-441/98 u C-442/98, ?abra p. I-7145, punt 30). G?alhekk, fil-prin?ipju, l-Istat Membru huwa obbligat j?allas lura t-taxxi mi?bura bi ksur tad-dritt Komunitarju (sentenzi ta’ l-14 ta’ Jannar 1997, Comateb *et*, C-192/95 sa C-218/95, ?abra p. I-165, punt 20, Dilexport, hawn fuq i??itata, punt 23, u Michaïlidis, hawn fuq i??itata, punt 30).

85 Fin-nuqqas ta’ regoli Komunitarji dwar ir-rifu?joni ta’ taxxi nazzjonali mi?bura indebitament, hija s-sistema ?uridika interna ta’ kull Stat Membru li g?andha tinnomina l-qrati kompetenti u tistabbilixxi r-rekwi?iti pro?edurali li jirregolaw azzjonijiet legali sabiex ji?u protetti d-drittijiet li g?andhom l-individwi ta?t id-dritt Komunitarju, sakemm, minn na?a, dawn il-pro?eduri ma jkunux inqas favorevoli minn dawk li jikkon?ernaw azzjonijiet simili ta’ natura interna (prin?ipju ta’ ekwivalenza) u, min-na?a l-o?ra, sakemm ma jag?mlux prattikament impossibbli jew e??essivament diffi?li l-e?er?izzju tad-drittijiet mog?tija mis-sistema ?uridika Komunitarja (prin?ipju ta’ effettività) (ara, b’mod partikolari, is-sentenzi tal-15 ta’ Settembru 1998, Edis, C-231/96, ?abra p. I-4951, punti 19 u 34; Spac, C-260/96, ?abra p. I-4997, punt 18; tas-17 ta’ Novembru 1998, Aprile, C-228/96, ?abra p. I-7141, punt 18, u Dilexport, hawn fuq i??itata, punt 25).

86 Huwa wkoll id-dritt nazzjonali li g?andu jirregola l-kwistjonijiet kollha a??essorji relatati mar-rifu?joni ta’ taxxi mi?bura indebitament, b?all-?las eventwali ta’ interessi, inklu?a d-data minn meta dawn g?andhom jibdew ji?u kkalkulati u r-rati tag?hom (sentenzi tal-21 ta’ Mejju 1976, Roquette frères vs Il-Kummissjoni, 26/74, ?abra p. 677, punti 11 u 12, u tat-12 ta’ ?unju 1980, Express Dairy Foods, 130/79, ?abra p. 1887, punti 16 u 17).

87 Fil-kaw?i prin?ipali, madankollu, it-talba g?all-?las ta’ interessi li jkopru t-telf ta’ l-u?u ta’ l-ammonti m?allsa b?ala ACT mhijiex wa?da a??essorja, i?da tikkostitwixxi s-su??ett stess tat-talbiet tar-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali. F’dawn i?-?irkustanzi, fejn il-ksur tad-dritt Komunitarju ma jirri?ultax mill-?las tat-taxxa nnifisha i?da mill-fatt li din t?allset qabel il-waqt, l-g?oti ta’ interessi jirrappre?enta “rifu?joni” ta’ dak li t?allas indebitament u jidher li huwa indispensabbli sabiex ji?i stabbilit mill-?did it-trattament ugwali ggarantit mill-Artikolu 52 tat-Trattat.

88 Peress li l-qorti tar-rinviju ddikjarat li huwa kkontestat jekk il-li?i Ingli?a tipprovdix kumpens g?at-telf li jirri?ulta mill-indisponibbiltà ta’ somom ta’ flus meta s-somma prin?ipali ma tkunx g?adha dovuta, g?andu ji?i enfasizzat li, fil-kuntest ta' rikors g?al rifu?joni, is-somma prin?ipali dovuta hija pre?i?ament l-ammont ta’ interessi li kienet ti??enera s-somma li tkun saret

indisponibbli min?abba l-?las qabel il-waqt tat-taxxa.

89 Konsegwentement, l-Artikolu 52 tat-Trattat jag?ti lil kumpannija sussidjarja residenti fir-Renju Unit u/jew lill-kumpannija prin?ipali tag?ha li jkollha s-sede tag?ha fi Stat Membru ie?or id-dritt li tikseb l-interessi li jkunu skorrew fuq l-ACT im?allsa mill-kumpannija sussidjarja matul il-perijodu bejn il-?las ta' l-ACT u d-data meta eventwalment issir dovuta l-MCT, u l-?las lura ta' din is-somma jista' jintalab permezz ta' rikors g?al rifu?joni.

90 Fit-tieni lok, fl-ipote?i li t-talbiet tar-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali jitqiesu b?ala talbiet g?all-kumpens tad-dannu kkaw?at mill-ksur tad-dritt Komunitarju, il-kwistjoni hija jekk, f'?irkustanzi b?al dawk fil-kaw?i prin?ipali, il-ksur ta' l-Artikolu 52 tat-Trattat minn Stat Membru jag?tix dritt lill-persuni taxxabbli g?all-?las ta' danni f'ammont ugwali g?all-interessi li jkunu skorrew fuq it-taxxa li huma jkunu ?allsu mid-data tal-?las qabel il-waqt tag?ha sad-data meta hija kienet verament dovuta.

91 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i mfakkar li, kif di?à dde?idiet il-Qorti tal-?ustizzja fil-punt 87 tas-sentenza Brasserie du pêcheur u Factortame, hawn fuq i??itata, l-esklu?joni totali tat-telf ta' qlig? b?ala ?sara li tista' ti?i rrimedjata ma tistax ti?i a??ettata f'ka? ta' ksur tad-dritt Komunitarju, peress li, b'mod spe?jali fir-rigward ta' kaw?i ta' natura ekonomika jew kummer?jali, tali esklu?joni totali tat-telf ta' qlig? hija ta' natura tali li tag?mel effettivament impossibbli l-irrimedjar tad-dannu.

92 F'dan ir-rigward, ma jistax ji?i a??ettat l-argument tal-Gvern tar-Renju Unit li m'g?andhomx jit?allsu interessi lir-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali jekk huma jkunu talbu kumpens permezz ta' rikors g?al danni.

93 Huwa minnu li fis-sentenza Sutton, hawn fuq i??itata, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li d-direttiva Komunitarja in kwistjoni f'dik il-kaw?a kienet tag?ti biss dritt g?all-?las tal-benefi??ji li l-persuna kien ikollha dritt g?alihom fin-nuqqas ta' diskriminazzjoni u li l-?las ta' interessi fuq l-arretrati ta' benefi??ji m?allsa tardivament ma kienx komponent essenzjali tad-dritt hekk definit. Madankollu, fil-kaw?i prin?ipali, huma pre?i?ament l-interessi li jirrappre?entaw dak li kien ikun disponibbli g?ar-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali fin-nuqqas ta' inugwaljanza fit-trattament u li jikkostitwixxu l-komponent essenzali tad-dritt rikonoxxut fil-konfront tag?hom.

94 Barra minn hekk, fil-punti 23 sa 25 tas-sentenza Sutton, hawn fuq i??itata, il-Qorti tal-?ustizzja g?amlet distinzjoni bejn i?-?irkustanzi tal-kaw?a prin?ipali f'dak il-ka? u dawk tas-sentenza tat-2 ta' Awwissu 1993, Marshall, mag?rufa b?ala "Marshall II" (C-271/91, ?abra p. I-4367). F'din l-a??ar kaw?a, li kienet tirrigwarda l-g?oti ta' interessi fuq l-ammonti dovuti b?ala kumpens g?al dannu soffert min?abba sensja diskriminatorja, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li kumpens s?i? tad-dannu soffert ma setax ma jikkunsidrax ?erti elementi, fosthom i?-?mien li jkun g?adda, li jistg?u jnaqqsu l-valur tal-kumpens u li l-g?oti ta' interessi huwa komponent indispensabbli tal-kumpens li jippermetti li ji?i stabbilit mill-?did b'mod effettiv it-trattament ugwali (sentenza Marshall II, hawn fuq i??itata, punti 24 sa 32). L-g?oti ta' interessi f'dak il-ka? tqies b?ala komponent indispensabbli tal-kumpens me?tie? mid-dritt Komunitarju f'ka? ta' sensja diskriminatorja.

95 F'?irkustanzi b?al dawk in kwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, l-g?oti ta' interessi b'hekk jidher indispensabbli sabiex ji?i rrimedjat id-dannu kkaw?at mill-ksur ta' l-Artikolu 52 tat-Trattat.

96 B?ala konsegwenza, ir-risposta g?at-tieni domanda preliminari g?andha tkun li:

– meta kumpannija sussidjarja residenti fi Stat Membru tkun ?iet su??etta g?all-obbligu li t?allas bil-quddiem taxxa fuq il-kumpanniji fir-rigward tad-dividendi m?allsa lill-kumpannija prin?ipali tag?ha li jkollha s-sede tag?ha fi Stat Membru ie?or filwaqt li, f'?irkustanzi simili, il-kumpanniji sussidjarji ta' kumpanniji prin?ipali residenti fl-ewwel Stat Membru setg?u jag??lu

sistema ta' taxxa li te?enthom minn dan l-obbligu, l-Artikolu 52 tat-Trattat je?tie? li l-kumpanniji sussidjarji residenti u l-kumpanniji prin?ipali tag?hom mhux residenti jibbenefikaw minn rimedju effettiv sabiex jing?ataw rifu?joni jew kumpens tat-telf finanzjarju li jkunu sofrew bi gwadann g?all-awtoritajiet ta' l-Istat Membru kkon?ernat min?abba ?las bil-quddiem tat-taxxa mill-kumpanniji sussidjarji.

– Is-sempli?i fatt li dan ir-rikors ikollu b?ala skop wa?dieni l-?las ta' l-interessi li jikkorrispondu g?at-telf finanzjarju soffert min?abba l-indisponibbiltà tas-somom im?allsa qabel il-waqt ma jikkostitwixxix ra?uni sabiex ji?i mi??ud dak ir-rikors.

– G?alkemm, fin-nuqqas ta' regoli Komunitarji, hija s-sistema ?uridika interna ta' l-Istat Membru kkon?ernat li g?andha tirregola l-pro?eduri g?al tali rikorsi, inklu?i kwistjonijiet a??essorji b?all-?las eventwali ta' interessi, dawk ir-regoli ma jistg?ux jag?mlu l-e?er?izzju tad-drittijiet mog?tija mis-sistema ?uridika Komunitarja impossibbli jew e??essivament diffi?li.

Fuq it-tielet u r-raba' domandi preliminari

97 Fid-dawl tar-risposta g?all-ewwel domanda preliminari, mhuwiex me?tie? li ting?ata risposta g?at-tielet u r-raba' domandi.

Fuq il-?ames domanda preliminari

98 Permezz tal-?ames domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju qieg?da essenzjalment tistaqsi jekk id-dritt Komunitarju jippermettix li qorti nazzjonali ti??ad jew tnaqqas talba mressqa quddiemha minn kumpannija sussidjarja residenti u l-kumpannija prin?ipali mhux residenti tag?ha, bil-g?an li ting?ata rifu?joni jew kumpens tat-telf finanzjarju li hija tkun sofriet min?abba ?las bil-quddiem tat-taxxa fuq il-kumpanniji mill-kumpannija sussidjarja, g?as-sempli?i ra?uni li huma ma jkunux talbu lill-amministrazzjoni fiskali sabiex jibbenefikaw mis-sistema ta' taxxa li kienet te?enta lill-kumpannija sussidjarja mill-obbligu ta' ?las bil-quddiem u li b'hekk ma jkunux u?aw ir-rimedji legali li kellhom g?ad-dispo?izzjoni tag?hom sabiex jikkontestaw id-de?i?jonijiet ta' rifjut ta' l-amministrazzjoni fiskali, billi jinvokaw is-supremazija u l-effett dirett tad-dispo?izzjonijiet legali Komunitarji, meta l-le?i?lazzjoni nazzjonali kienet tirrifjuta f'kullka? il-benefi??ju ta' dik is-sistema ta' taxxa lill-kumpanniji sussidjarji residenti u lill-kumpanniji prin?ipali tag?hom mhux residenti.

99 Skond il-Gvern tar-Renju Unit, jekk ir-rifjut li jing?ata l-benefi??ju tas-sistema ta' taxxa fuq il-grupp lill-kumpanniji sussidjarji residenti fir-Renju Unit ta' kumpanniji prin?ipali mhux residenti jitqies li jmur kontra d-dritt Komunitarju, ir-rimedju legali xieraq sabiex issir talba hija rikors inti? sabiex ti?i stabbilita r-responsabbiltà ta' l-Istat b'mod konformi mal-kriterji stabbiliti mill-Qorti tal-?ustizzja fis-sentenza Brasserie du pêcheur u Factortame, hawn fuq i??itata. Huwa jallega li kontra tali rikorsi g?al danni huwa jista' je??epixxi n-nuqqas ta' dili?enza min-na?a tar-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali, peress li ma talbux mill-bidu sabiex jibbenefikaw mis-sistema ta' taxxa fuq il-grupp, li kienet tippermettilhom jikkontestaw ir-rifjut ta' l-amministrazzjoni fiskali u jinvokaw is-supremazija u l-effett dirett tad-dritt Komunitarju bil-g?an li jiksbu, b'mod partikolari, rinviju g?al de?i?joni preliminari mill-Qorti tal-?ustizzja ma' l-ewwel opportunità.

100 G?andu ji?i enfasizzat li dan l-argument mhuwiex ibba?at fuq l-e?istenza fil-li?i nazzjonali ta' xi regola ta' preskrizzjoni jew limitazzjoni.

101 Fil-fatt, il-Gvern tar-Renju Unit jikkunsidra li l-po?izzjoni tieg?u hija fondata, b'mod partikolari fir-rigward tas-sentenza Brasserie du pêcheur u Factortame, hawn fuq i??itata (punti 84 u 85), fejn il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li, skond prin?ipju ?enerali komuni g?as-sistemi ?uridi?i ta' l-Istati Membri, il-persuna le?a, li tkun fir-riskju li tbati d-dannu hija stess, g?andha tag?ti prova ta' dili?enza ra?onevoli sabiex tillimita l-portata tad-dannu u, g?aldaqstant, li, sabiex ji?i ddeterminat

id-dannu li g?andu ji?i kkumpensat, il-qorti nazzjonali tista' tivverifika jekk il-persuna le?a tatx prova ta' dili?enza ra?onevoli sabiex tevita d-dannu jew sabiex tillimita l-portata tieg?u u jekk, b'mod partikolari, g?amiltx u?u tempestiv tar-rimedji legali kollha li kellha g?ad-dispo?izzjoni tag?ha.

102 G?andu ji?i mfakkar, fl-ewwel lok, li t-talbiet b?al dawk fil-kaw?i prin?ipali huma su??etti g?ar-regoli pro?edurali nazzjonali, li jistg?u b'mod partikolari je?tie?u li r-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali ja?ixxu b'dili?enza ra?onevoli sabiex ji?i evitat id-dannu jew sabiex ti?i llimitata l-portata tieg?u.

103 G?andu jing?ad, fit-tieni lok, li mhuwiex ikkontestat li fil-kaw?i prin?ipali, il-le?i?lazzjoni fiskali tar-Renju Unit irrifjutat b'mod ?ar lill-kumpanniji sussidjarji residenti ta' kumpanniji prin?ipali mhux residenti l-benefi??ju tas-sistema ta' taxxa fuq il-grupp, b'mod li r-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali ma jistg?ux ji?u akku?ati li naqsu milli jindikaw l-intenzjoni tag?hom li jag??lu s-sistema ta' taxxa fuq il-grupp. Skond id-digrieti ta' rinviju, mhuwiex ikkontestat li, kieku r-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali talbu li jibbenefikaw minn din is-sistema ta' taxxa, it-talba tag?hom kienet ti?i mi??uda mill-"Inspector of Taxes", peress li l-kumpanniji prin?ipali ma kinux residenti fir-Renju Unit.

104 Fl-a??ar lok, mid-digrieti ta' rinviju jirri?ulta li tali de?i?joni ta' rifjut mill-amministrazzjoni fiskali setg?et ti?i kkontestata quddiem l-"iSpecial Commissioners" jew quddiem il-"General Commissioners" u sussegwentement, jekk ikun il-ka?, quddiem il-High Court. Skond il-qorti tar-rinviju, minn na?a, qabel setg?et tittie?ed de?i?joni dwar rikors ta' dan it-tip, il-kumpanniji sussidjarji xorta kien ser ikollhom i?allsu l-ACT fuq id-dividendi kollha mqassma minnhom u, min-na?a l-o?ra, f'ka? li r-rikors tag?hom kien ji?i milqug?, huma ma kinux ser jikbsu rifu?joni ta' l-ACT, peress li dan id-dritt ta' rifu?joni ma je?istix ta?t il-li?i Ingli?a. Kieku l-kumpanniji sussidjarji g?a?lu li ma j?allsux l-ACT fuq id-dividendi mqassma qabel ma tkun ittie?det de?i?joni dwar ir-rikors tag?hom, huma xorta wa?da kienu jkunu su??etti g?all-ACT, kien ikollhom i?allsu l-interessi fuq dawk is-somom u kienu jkunu esposti g?all-possibbiltà ta' multa jekk l-a?ir tag?hom jitqies b?ala negli?enti u ming?ajr ra?uni valida.

105 G?aldaqstant jidher li, fil-kaw?i prin?ipali, il-Gvern tar-Renju Unit jakku?a lir-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali b'nuqqas ta' dili?enza in kwantu ma kkontestawx fi stadju aktar kmieni, permezz ta' rimedji legali o?ra minbarra dawk li rrikorrew g?alihom, il-kompatibbiltà mad-dritt Komunitarju tad-dispo?izzjonijiet nazzjonali li jirrifjutaw vanta?? fiskali lill-kumpanniji sussidjarji ta' kumpanniji prin?ipali mhux residenti. Huwa b'hekk jilmenta li r-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali mxew mal-le?i?lazzjoni nazzjonali u ?allsu l-ACT ming?ajr ma applikaw sabiex jing?ataw il-benefi??ju tas-sistema ta' taxxa fuq il-grupp u ming?ajr ma u?aw ir-rimedji legali g?ad-dispo?izzjoni tag?hom sabiex jikkontestaw ir-rifjut inevitabbli mill-amministrazzjoni fiskali ta' l-applikazzjoni tag?hom.

106 I?da l-e?er?izzju tad-drittijiet mog?tija lill-individwi mid-dispo?izzjonijiet direttament applikabbli tad-dritt Komunitarju jkun impossibbli jew e??essivament diffi?li jekk it-talbiet tag?hom g?al rifu?joni jew it-talbiet tag?hom g?al kumpens fuq il-ba?i ta' ksur tad-dritt Komunitarju kienu ser ji?u mi??uda jew imnaqqsa g?as-sempli?i ra?ni li l-individwi ma kinux talbu li jibbenefikaw mill-vanta?? fiskali li kien mi??ud lilhom mil-li?i nazzjonali, bil-g?an li jikkontestaw ir-rifjut ta' l-amministrazzjoni fiskali permezz tar-rimedji legali previsti g?al dan l-iskop billi jinvokaw is-supremazija u l-effett dirett tad-dritt Komunitarju.

107 G?alhekk, ir-risposta g?all-?ames domanda preliminari g?andha tkun li d-dritt Komunitarju ma jippermettix li qorti nazzjonali ti??ad jew tnaqqas it-talba mressqa quddiemha minn kumpannija sussidjarja residenti u l-kumpannija prin?ipali mhux residenti tag?ha, bil-g?an li ting?ata rifu?joni jew kumpens tat-telf finanzjarju li hija tkun sofriet min?abba ?las bil-quddiem tat-taxxa fuq il-kumpanniji mill-kumpannija sussidjarja, g?as-sempli?i ra?uni li huma ma jkunux talbu lill-amministrazzjoni fiskali sabiex jibbenefikaw mis-sistema ta' taxxa li kienet te?enta lill-kumpannija sussidjarja mill-obbligu ta' ?las bil-quddiem u li b'hekk m'u?awx ir-rimedji legali li kellhom g?ad-

dispo?izzjoni tag?hom sabiex jikkontestaw id-de?i?jonijiet ta' rifjut ta' l-amministrazzjoni fiskali, billi jinvokaw is-supremazija u l-effett dirett tad-dispo?izzjonijiet legali Komunitarji, meta l-le?i?lazzjoni nazzjonali kienet tirrifjuta f'kull ka? il-benefi??ju ta' dik is-sistema ta' taxxa lill-kumpanniji sussidjarji residenti u lill-kumpanniji prin?ipali tag?hom mhux residenti.

Fuq l-ispejje?

108 L-ispejje? sostnuti mill-Gvernijiet tar-Renju Unit, tal-?ermanja, ta' l-Olanda u tal-Finlandja kif ukoll mill-Kummissjoni, g?as-sottomissjoni ta' l-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, ma jistg?ux jit?allsu lura. Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?.

G?al dawn il-motivi,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Il-?ames Awla),

b'risposta g?ad-domandi rrinvjati lilha mill-High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, b'digrieti tat-2 ta' Ottubru 1998, taqta' u tidde?iedi li:

1) **L-Artikolu 52 tat-Trattat KE (li, wara l-emendi, sar l-Artikolu 43 KE) ma jippermettix le?i?lazzjoni fiskali ta' Stat Membru, b?al dik in kwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, li tag?ti lill-kumpanniji residenti f'dak l-Istat Membru l-possibbiltà li jibbenefikaw minn sistema ta' taxxa li tippermettilhom li j?allsu d-dividendi lill-kumpannija prin?ipali tag?hom ming?ajr ma jkunu su??etti g?all-?las bil-quddiem tat-taxxa fuq il-kumpanniji meta l-kumpannija prin?ipali tag?hom tkun ukoll residenti f'dak l-Istat Membru u li ??a??adhom minn dan il-benefi??ju meta l-kumpannija prin?ipali tag?hom ikollha s-sede tag?ha fi Stat Membru ie?or.**

2) **Meta kumpannija sussidjarja residenti fi Stat Membru tkun ?iet su??etta g?all-obbligu li t?allas bil-quddiem taxxa fuq il-kumpanniji fir-rigward tad-dividendi m?allsa lill-kumpannija prin?ipali tag?ha li jkollha s-sede tag?ha fi Stat Membru ie?or filwaqt li, f'?irkustanzi simili, il-kumpanniji sussidjarji ta' kumpanniji prin?ipali residenti fl-ewwel Stat Membru setg?u jag??lu sistema ta' taxxa li te?enthom minn dan l-obbligu, l-Artikolu 52 tat-Trattat je?tie? li l-kumpanniji sussidjarji residenti u l-kumpanniji prin?ipali tag?hom mhux residenti jibbenefikaw minn rimedju effettiv sabiex jing?ataw rifu?joni jew kumpens tat-telf finanzjarju li jkunu sofrew bi gwadann g?all-awtoritajiet ta' l-Istat Membru kkon?ernat min?abba ?las bil-quddiem tat-taxxa mill-kumpanniji sussidjarji.**

Is-sempli?i fatt li dan ir-rikors ikollu b?ala skop wa?dieni l-?las ta' l-interessi li jikkorrispondu g?at-telf finanzjarju soffert min?abba l-indisponibbiltà tas-somom im?allsa qabel il-waqt ma jikkostitwixxix ra?uni sabiex ji?i mi??ud dak ir-rikors.

G?alkemm, fin-nuqqas ta' regolamentazzjoni Komunitarja, hija s-sistema ?uridika interna ta' l-Istat Membru kkon?ernat li g?andha tirregola l-pro?eduri g?al tali rikorsi, inklu?i kwistjonijiet a??essorji b?all-?las eventwali ta' interessi, dawk ir-regoli ma jistg?ux jag?mlu l-e?er?izzju tad-drittijiet mog?tija mis-sistema ?uridika Komunitarja impossibbli jew e??essivament diffi?li.

3) **Id-dritt Komunitarju ma jippermettix li qorti nazzjonali ti??ad jew tnaqqas it-talba mressqa quddiemha minn kumpannija sussidjarja residenti u l-kumpannija prin?ipali mhux residenti tag?ha, bil-g?an li ting?ata rifu?joni jew kumpens tat-telf finanzjarju li hija tkun sofriet min?abba ?las bil-quddiem tat-taxxa fuq il-kumpanniji mill-kumpannija sussidjarja, g?as-sempli?i ra?uni li huma ma jkunux talbu lill-amministrazzjoni fiskali sabiex jibbenefikaw mis-sistema ta' taxxa li kienet te?enta lill-kumpannija sussidjarja mill-obbligu ta' ?las bil-quddiem u li b'hekk m'u?awx ir-rimedji legali li kellhom g?ad-dispo?izzjoni**

tag?hom sabiex jikkontestaw id-de?i?jonijiet ta’ rifjut ta’ l-amministrazzjoni fiskali, billi jinvokaw is-supremazija u l-effett dirett tad-dispo?izzjonijiet legali Komunitarji, meta l-le?i?lazzjoni nazzjonali kienet tirrifjuta f'kull ka? il-benefi??ju ta’ dik is-sistema ta’ taxxa lill-kumpanniji sussidjarji residenti u lill-kumpanniji prin?ipali tag?hom mhux residenti.

La Pergola

Wathelet

Edward

Jann

Sevón

Mog?tija f'Qorti bil-miftu? fil-Lussemburgu, fit-8 ta' Marzu 2001.

Re?istratur

Il-President tal-?ames Awla

R. Grass

A. La Pergola

* Lingwa tal-kaw?a: l-Ingli?.